UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De eruditione christifideliu[m]

Herolt, Johannes

Colonie, 27. X. 1496

De inobedientia.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30784

Visual Library

ſi talis eēm q̄lis tu es Et heremita hec
audiens in elatōe mētis dixit: hoc libē/
ter deberes velle. Tunc ille frater cepit
amare flē: ⁊ tōdebat pect⁹ ſuū. Sȝ poſt
q̄ȝ abbas ⁊ frater ille redierūt ad domū
tūc latro ſecut⁹ eſt eos a lōge. ⁊ dixit. O
deus ꝓpicius eſto mihi peccatori. ⁊ ſic in
tali feruenti contritione cucurrit p⁹ ab/
batē. ⁊ in tali veloci curſu cecidit tā gra/
uiter ꝙ immediate mortuus eſt: tūc fra
ter ille riſit in iubilatione cordis ſui: tūc
abbas ammirabat̄ de illo fratre. Et p⁹
q̄ȝ ad clauſtꝝ venerūt queſiuit ab eo. cur
fleuiſſet quando illum ſanctū hoīem vi
diſſet cōicare. ⁊ iam riſiſſȝ cū illū latronē
in peccatis ſuis mori cōſpexiſſet. Tunc
frater ille dixit abbati. Audiuiſti ne pa/
ter verba latronis: q̄ dixit. vtinaȝ eſſem
tal' qual' tu es. ⁊ heremita in elatōe mē/
tis rn̄dit. h' libent̄ deberes velle: ⁊ ꝓpter
talē elatōeȝ dānabit̄ ſi ſic moriet̄. ğ fleui
Sȝ ille latro q̄ ſecut⁹ ē nos voluit ꝯfite.
pccā ſua. ⁊ ex tali feruēti ꝯtritōe mortu⁹
eſt ⁊ de⁹ indulſit ſibi oīa pccā ſua. et eſt
filius et heres regni celeſtis qꝛ contritio
ſua tanta fuit: ꝙ deleuit penā ⁊ culpaȝ.
ergo riſi iā ⁊ gauiſus ſum d̄ magna mi/
ſcdīa dei. Vn̄ Caſſiod̄. ſup illud. pſ̄.
Ad dn̄m cū tribularer. Dn̄s neſcit dif/
ferre quē cōpūcto corde ſibi ſenſerit ſup/
plicare. Itē greg⁹. i regiſtro. Illū queȝ
cōſpicis delicta fletu delere. in cōſpectu
deitatis nō dubites miſericordiā conſe/
qui. Quia nullum peccatorē reuerſū ſp/
nit qui peccatores redimere venit Ergo
ſumme cauēdū eſt ab elatōe mētis i bo
nis opib⁹. Vn̄ Bern̄. in tractatu d̄ ſep/
teȝ donis. Multo meli⁹ eſt eſſe peccato
rem humilem. q̄ȝ iuſtum arrogantem.
Quod a dn̄o apte oſtēdit̄ vbi publica/
nus ⁊ phariſeus in exemplū ducunt̄.

De inobedientia. R

Inobedientia eſt ſecūda filia ſu/
perbie. ⁊ naſcit̄ ⁊ venit d̄ ſupbia
quod patet. qꝛ ſupbus nō vult
ſe inclinare ad obediendū ⁊ ad exequen
dum ſupioris p̄ceptum ne in eo inferior
videat̄. Qȝ aūt inobediētia ē malū vitiū
⁊ deteſtandū. hoc patet ſ̄m guil. lugd̄.
in ſūma vicioꝝ. Primo qꝛ illud vicium
multiplicit̄ ⁊ grauit̄ legit̄ punitū eē i ſa/
cra ſcp̄tura. Qd̄ pȝ in p̄mis parentib⁹
qui ꝓpter illd̄ peccatū electi ſūt de para/
diſo. Si illi qui iaȝ erāt in paradiſo eie/
cti ſunt d̄ paradiſo terreſtri ꝓpt̄ inobedi
entiā. qn̄o credūt ſe ingreſſuros paradi/
ſum celeſtem q̄ inobedientes ſūt Itē pu
nitū ē illud peccatū in vxore Loth. q̄ ꝓ
ter inobedientiā verſa eſt in ſtatuā ſalis
Gen̄. xix. Itē punitum eſt illud peccatū
in ſaul. in hoc ꝙ ꝓpter illud peccatū eie/
ctus eſt de regno. Vn̄. i. regū. xv. Dixit
ſamuel ꝓpha ad ſaul ꝓ eo ꝙ abiecīſti ſer
monē dn̄i: abiecit te dn̄s: ne ſis rex. Itē
ꝓpt̄ iobediētiā in tātā miſeriā poſiti ſu
m⁹ ⁊ ꝓpt̄ eā oēs morti adiudicati ſum⁹.
Vn̄ greg⁹. Ad h' hō in padiſo poſitus
erat vt ſic ſe ad ꝯditoris ſui obediētiā vi
cul̄ charitatis aſtringerēt. ⁊ ad celeſteȝ pa
triā angeloꝝ qn̄qȝ ſine morte carnis trā/
ſiret. Sic nāqȝ immortalis cōditus fu/
it: vt ſi non peccaſſet: etiam mori nō po/
tuiſſet. Itē ꝓpter inobedientiam huma
nū genus multiplices miſerias ſuſtinet
ſcȝ famem. ſitim. frigus. ⁊ eſtus. ⁊ dolo/
res ⁊ infirmitates ⁊ tribulatōes. ⁊ ſic de
aliijs q̄ oīa humanū genus non ſuſtinu
iſſet ſi deo obediens fuiſſet. Vn̄ grego/
rius. Ibi nulla aduerſitas: vbi nll̄a do/
minat̄ iniq̄tas. Ergo oēs miſerie p̄ntis
vite quaſi quedā flagella ſūt: q̄bus dn̄s
inobediētiā hoīs punit. ⁊ ad obedienti/
am excitat. Vnde inobedientes hoīes
duriores aſinis ſunt. qꝛ illi flagellis ⁊ a
culeis obediūt. Secūdo poteſt vale/
re ad deteſtatōem huius peccati magnit
tudo remedij quo indiguit illud pecca/
tum ad ſui curatōem. Oportuit ei vt fi
lius dei fieret obediēs vſqȝ ad mortem:
vt peccatum inobedientie ſanaret̄ Ber
nar. Ex cōſideratōe remedij: pericli no/
ſtri eſtimo q̄ntitatem. In veritate poti⁹

deberem⁹ timere inobedientiā q̄ꝫ mor/
tem exēplo filij dei. de quo Bern. dicit
Memētote frēs chriſtus ne pderꝫ obe/
dientiā pdidit vitā. ¶ Tertio ſcꝫ ad de/
teſtandaꝫ inobediētiā poteſt valere h̄ ꝙ
inobedientia reddit hoiem maledictuꝫ
Vn̄ Deutro. 27. Maledict⁹ qui nō p/
manet in ſmonib⁹ legis huius. nec eos
ope pficit. Et Ecci. 41. Ve vob viri i/
pij qui dereliquiſtis legem altiſſimi Et
ſi nati fueritis in maledictione naſcemi
ꝛ ſi mortui fueritis i maledictiōe erit ps
veſtra. ps. Maledicti q̄ declināt a mā/
datis tuis. ¶ Quarto pōt valē ad dete
ſtationē huius peccati hoc ꝙ inobediē/
tes ſocij demonū ſūt. Inter oēs creatu/
ras non inueniuntur niſi due que non
obediunt deo. ſcꝫ demones et mali ho/
mines Vnde Joh. 18. Habitent in ta
bernaculo eius ſocij eius. immo viden/
tur diabolo attinere inobediētes: ſicut
obediētes dn̄s reputat ſibi attinere. vn̄
Matthei: 12. Quicunqꝫ fecerit volunta
tem patris mei qui in celis eſt: ipe meus
frater ꝛ ſoror ꝛ mater eſt. ¶ Ergo ſtudē
debemus obediētiam exēplo xpi qui di
cit. Joh. vi. Deſcēdi d̄ celo. nō vt faciā
voluntatem meam: ſed voluntatē ei⁹ q̄
miſit me. ¶ Queritꝛ vtꝝ inobediētia ſit
peccatū mortale: Reſpōdeo ſm Tho.
ſc̄da ſc̄de. q. cv. ꝙ ſic. nā inobediētia cō
trariatꝛ charitati dei. q̄ exigit vt eius p̄/
ceptis obediatꝛ. In preceptis aūt diuis
ꝯtinetur ꝙ ſuperiorib⁹ obediatur Vn̄
Roma. 13. Qui poteſtati reſiſtit dei or/
dinationi reſiſtit. Item contrariatꝛ dile/
ctioni pximi inquantum ſuperiori ſub/
trahit obedientiam quaꝫ ei debet. Sci
endū ꝙ Hermann⁹ de ſchilditꝫ ſub ali
is v̄bis reſpōdit ad p̄dictam queſtioneꝫ
dicens. Inobediētia eſt q̄dā repugnā/
tia ad voluntatem ſupioris vl' tranſgreſ
ſio ſtatuti dei vel prelati. Si ergo illa re
pugnantia quaꝫ habet ſubiectus ad vo
luntatem ſuperioris: puta dei vel prela
ti ſit in his in quib⁹ ſubditus neceſſario
tenetur ſuperiori obtemporare. tunc vo
catur preuaricatio vel rebellio. ꝛ quādo
ſcienter ꝛ cū deliberatione fit eſt morta/
le pc̄cm valde graue quaſi quedā ido
latria. Vnde dicitꝛ p̄mo regū. 15. Qua/
ſi pc̄cm ariolandi eſt repugnare. ꝛ quaſi
ſcel⁹ idolatrie nolle acquieſcē. Si tn̄ illa
repugnātia nō eſſet in his in q̄b⁹ ſubie/
ctus neceſſario hꝫ obtēperare. vl' etiaꝫ ſi
eſſet aīo indeliberato. vel ſi pcederet ex
pbabili ignorātia: poſſet eē q̄nq̄ꝫ veni
ale. q̄nqꝫ ſine pc̄o Verbi grā. Subdi/
tus q̄n repugnaret p̄cepto p̄lati male p̄
cipiētꝫ vl' ſe opponēt male vite ſue eo mō
quo deberet corā ſuo ſupiori. Et ſic etiā
dicēdū videtꝛ de tranſgreſſione ſtatuti vl'
canonū vl' alicui⁹ regule vl' ſtatuti p̄lati:
ſi tale ſtatutū vl' mādatū teneat ſm ſim/
plicē iuſſionē: pt eē veniale pc̄cm niſi ta/
lis trāſgreſſio eēꝫ que p ſe mala eſſet. vl'
etiā indifferentꝛ fieret ex ꝯtemptu.

¶ De contentione. S

Contentōeꝫ vitare debem⁹. Pri
mo q2 eſt pc̄cm diabolicū. vnd̄
Aug⁹. Nihil ſimili⁹ ē actib⁹ de
monū q̄ꝫ litigare. vn̄ ſuum diaboli non
dei ſe oſtendit q̄ libenter litigat. ij. ad ti
mo. ij. Seruū āt dn̄i nō oportet litigaē
ꝫ manſuetū eſſe. Diſcordiā faciēs ꝛ cuꝫ
pximo litigās n̄ ſolū ē ſu⁹ diaboli ꝫ etꝫ fi
li⁹ diaboli. Vn̄ greg⁹. in paſto. Si dei
vocantꝛ filij q̄ pacē faciūt pculdubio ſūt
filij ſathane q̄ eā ꝯfūdūt. Sciēdū tn̄ ꝙ
q̄ꝫuis cū omib⁹ hoibus debeam⁹ habē
pacē tamen ſpecialius cū quatuor gene
ribus hoim non eſt litigādū. Primo cuꝫ
potentib⁹. vnde Ecci. 8. Nō litiges cū
homine potente: ne forte incidas in ma
nibus eius. ꝛ cum hoīe locuplete: ne for
te contra te conſtituat litem tibi. Mul/
tos eīn pdidit auꝝ ꝛ argentū. Scd̄o cū
homine linguato ſcꝫ qui eſt multoꝝ ver
borum. Vnde Ecci. 8. Non litiges cū
homine linguato neqꝫ ſtruas in ignem
ipius ligna. Et cum homine iracundo
non facies rixam. Tertio cū vxoē pria